

HOLTÅLEN KOMMUNE
- mulighetenes kommune

Planprogram

Kommuneplanens arealdel Holtålen
kommune

Fastsatt av kommunestyret 17. juni 2025.

Innhold

1. Bakgrunn og formål.....	3
1.1 Bakgrunn for planarbeidet	3
1.2 Hva er kommuneplanens arealdel?	3
1.3 Planprosess og planprogram.....	3
2. Rammebetingelser for ny kommuneplan	4
2.1 Føringer i planstrategi	4
2.2 Føringer i kommuneplanens samfunnsdel	4
2.3 Bygdevekst.....	4
2.4 Regionale og nasjonale føringer	4
3. Rammer for planarbeidet	5
3.1 Aktuelle temaer i kommuneplanarbeidet.....	5
3.2 Konsekvensutredning	6
4. Prosess og medvirkning.....	7
4.1 Organisering av planarbeidet	7
4.2 Medvirkning	8
4.3 Planprosess med milepæler	8

1. Bakgrunn og formål

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

En helhetlig revisjon av kommuneplanens arealdel ble sist gjort i 2012 i Holtålen. I 2021 ble det gjort et nytt vedtak om kommuneplanens arealdel, etter en revisjon av bestemmelser og retningslinjer til arealdelen.

Kommunestyret i Holtålen har i planstrategi for perioden 2024 – 2027 vedtatt at det skal gjennomføres en revidering av kommuneplanens arealdel, med oppstart i 2025.

Kommuneplanens samfunnsdel for Holtålen ble vedtatt i 2024. Samfunnsdelen inneholder overordnede arealstrategier, og som en oppfølging av dette ser en behov for å revidere også arealdelen av kommuneplanen.

1.2 Hva er kommuneplanens arealdel?

Alle kommuner er etter Plan- og bygningsloven forpliktet til å ha en kommuneplan, som skal omfatte en samfunnsdel med handlingsdel, samt en arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. Kommuneplanens arealdel skal vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling (som blant annet vedtatt i samfunnsdelen) og arealbruk.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Arealdelen er ved kommunestyrets vedtak rettslig bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak. Arealdelen gir grunnlag for utarbeidelse av detaljplaner (bl.a. reguleringsplaner) for enkeltområder og for å kunne fatte beslutninger i enkeltsaker.

1.3 Planprosess og planprogram

Revidering av kommuneplanens arealdel skal følge prosessregler fastsatt i Plan- og bygningsloven. Jfr. Plan- og bygningsloven § 11-13 skal prosessen starte med å utarbeide et planprogram. I planprogrammet skal rammer, utfordringer og mål for arbeidet avklares. Videre skal organisering av planarbeidet avklares. Medvirkningsprosesser som skal gjennomføres bør også omhandles. Planprogram skal sendes på høring i 6 uker før det vedtas.

Planprogrammet skal sette rammene for planarbeidet som et utgangspunkt for å sette i gang med planarbeidet. Planprogrammet inneholder likevel ikke alle temaer som vil komme frem under arbeidet, og en setter ikke endelige begrensninger for hvordan planarbeidet kan utvikle seg etter hvert som prosessen går sin gang.

2. Rammebetingelser for ny kommuneplan

Det foreligger en rekke rammebetingelser for kommuneplanarbeidet, både gjennom en rekke planer og retningslinjer i kommunen, på regionalt nivå og på nasjonalt nivå. Videre blir det redegjort for de mest vesentlige rammebetingelsene og føringene for arbeidet.

2.1 Føring i planstrategi

I planstrategien for perioden 2024 – 2027 står følgende om kommuneplanens arealdel:

Kommuneplanens arealdel ble sist revidert i 2021. Planperiode for arealdelen er 2021 – 2033. Arealstrategien i samfunnsdelen som blir utarbeidet i 2024 og arbeidet med bygdevekstavtalen vil vise om det vil være behov for å revidere arealdelen i perioden.

Det er også fastsatt i prioriteringen over planer som skal revideres i perioden at kommuneplanens arealdel skal revideres i 2025 og 2026 (forutsatt at en finner behov for revidering).

2.2 Føring i kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i desember 2024 med planperiode 2024 – 2036. Planen inneholder 3 satsingsområder: Bolyst og livskvalitet, Befolkning og naturgrunnlaget og Arbeidskraft og aktivitet. Under satsingsområdene er det utformet hovedmål og strategier.

I tillegg inneholder samfunnsdelen arealstrategier. Disse er også knyttet til satsingsområdene i samfunnsdelen, og skal ha funksjonen som et bindeledd mellom samfunnsdelen og arealdelen av kommuneplanen. Arealstrategiene inneholder overordnede strategier for arealplanlegging, strategier for bolig, strategier for fritidsbebyggelse, strategier for ivaretagelse av natur og vernede arealer, strategier for næringsarealer og strategier og prinsipper for landbruk og jordvern.

Arealstrategiene som nå er implementert i samfunnsdelen utløser et behov for å revidere kommuneplanens arealdel og gjøre eventuelle tilpasninger og endringer slik at samfunnsdelen og arealdelen henger sammen.

2.3 Bygdevekst

Holtålen kommune inngikk i 2024 sammen med Rindal kommune en bygdevekstavtale med kommunal- og distriktsdepartementet. Gjennom avtalen har Holtålen og Rindal kommuner valgt ut 7 delmål. Arbeidet med delmålene er konkretisert i årlige handlingsplaner. Satsingsområdene, hovedmålene og strategiene som er fastsatt i samfunnsdelen bygger opp under de 7 delmålene i bygdevekstavtalen. Det vil også være viktig å forankre deler av arbeidet som det jobbes med gjennom bygdevekst i kommuneplanens arealdel.

2.4 Regionale og nasjonale føring

Trøndelagsplanen for 2019 – 2030 utpeker Trøndelag fylkeskommune sine overordnede målsettinger. I tillegg har fylkeskommunen en regional plan for arealbruk. Begge disse

planene er sentrale i forhold til regionale føringer for kommuneplanarbeidet. Videre er det også en rekke andre regionale planer og strategier innenfor ulike fagområder som vil være premissgivende innenfor sine felt. Blant disse trekkes særlig regional vannforvaltningsplan, regional plan for Forollhogna og regional plan for Røros bergstad og Circumferensen fram som aktuelle for vår kommune. Fylkeskommunen har utarbeidet et arealregnskap for Trøndelag, som inneholder data om alle kommunene i fylket. Dette vil være et verktøy som kommunen vil ha god nytte av i kommuneplanarbeidet.

Det er også en rekke nasjonale føringer/retningslinjer og lover som kommuneplanarbeidet skal forholde seg til. Plan- og bygningsloven er hjemmelsgrunnlaget for planen, og angir også hvordan den skal utformes og gir føringer for hva den skal inneholde. Videre er lovverk som blant annet Jordloven, Naturmangfoldloven, Vegloven og Folkehelseloven vesentlige.

Regjeringen har nylig fastsatt nye statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, og disse vil være premissgivende for kommuneplanarbeidet. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023 – 2027 vil også være førende.

3. Rammer for planarbeidet

3.1 Aktuelle temaer i kommuneplanarbeidet

Det ble vedtatt reviderte bestemmelser og retningslinjer til kommuneplanens arealdel i 2021. Disse er derfor forholdsvis oppdaterte. En ser det derfor som hensiktsmessig å legge opp arbeidet rundt at en ikke skal utarbeide helt nye bestemmelser og retningslinjer, men ta utgangspunkt i de som foreligger og gjøre endringer og tilføyelser der det synes å være nødvendig.

Med bakgrunn i føringene i kommuneplanens samfunnsdel (herunder arealstrategiene), bygdevekstarbeidet, erfaringer med dagens kommuneplan, samt nye regionale og nasjonale føringer og forventninger, er det flere aktuelle temaer og områder en revisjon av kommuneplanens arealdel vil omfatte. Noen av disse er:

- **Planvask:** En gjennomgang av eksisterende reguleringsplaner og områder som er avsatt til ulike former for arealbruk i gjeldende arealdel. Formålet med dette er å skaffe en oversikt over reguleringsplaner og avsatte områder som ikke er utbygd, og som det vil være aktuelt å vurdere om skal være med videre i kommunens overordnede planer. Fylkeskommunens arealregnskap vil være et sentralt verktøy i dette arbeidet. Kommunen har søkt og fått tildelt tilskudd gjennom tilskuddsordningene Natursats og Tilskudd til klimatilpasning for å kunne øke kunnskapsgrunnlaget som grunnlag for dette arbeidet.
- **Spredd bosetting:** Det er i handlingsplanen for bygdevekst for 2025 satt et tiltak under delmål 2 (Øke samarbeid om samfunnsutvikling og planlegging) med

navnet: Lokale rammer og strategier for spredt bosetting. Dette arbeidet vil ha en sammenheng med kommuneplanarbeidet, sett i forhold til hvilke grep en kan legge i kommuneplanens arealdel for å legge til rette for spredt bosetting (herunder både ny bebyggelse og sikre bosetting i eksisterende bebyggelse).

- **Innspill til nye utbyggingsområder:** Det vil i forbindelse med arbeidet være mulig å komme med innspill til nye tiltak som skal inn i kommuneplanens arealdel. Dette kan omfatte endringer av allerede avsatte områder eller gjeldende arealbruk, samt innspill til nye tiltak som krever behandling i arealdelen.
- **Næringsutvikling:** Det vil være aktuelt å løfte temaer som arealer til masseuttak, arealer til eventuell energiproduksjon, arealer til generell næringsvirksomhet, samt bestemmelser og retningslinjer for landbruk/reindrift/beitenæringene i kommunen.
- **Samfunnssikkerhet og beredskap:** Parallelt med oppstarten av planprosessen er det igangsatt et arbeid med revidering av kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse (helhetlig ROS). Dette vil utgjøre en del av kunnskapsgrunnlaget for ny arealdel. Det vil også bli utarbeidet en egen ROS-analyse knyttet til arealdelen. Basert på kommunens egne erfaringer vil det være særlig aktuelt å vurdere arealbruk opp mot klimarelaterte hendelser, slik som flom, ras og skred.
- **Motorferdsel:** Det kom i 2024 en NOU som foreslår flere endringer i Lov om motorferdsel i utmark og islagte vassdrag. Holtålen kommune har ei vedtatt rekreasjonsløype for snøscooter, Gauldalsløypa. I tillegg foreligger det et vedtak fra kommunestyret fra 2020 om å utarbeide en helhetlig løypeplan i Holtålen kommune. Det vil være aktuelt å se dette i sammenheng med revideringen av kommuneplanens arealdel. Dette begrunnet med at denne formen for arealdisponering også påvirker annen bruk av arealer. Revisjonsprosessen av kommuneplanens arealdel er derfor en god anledning til å se flere former for arealbruk, deriblant snøskuterløyper, i sammenheng.
- **Verdensarv:** Holtålen kommune forvalter både kulturminneområder som har verdensarvstatus, og kulturminneområder som har oppsluttende verdi til verdensarven. Gjennom kommuneplanens arealdel vil kommunen sikre at disse områdene ivaretas for framtida.

Ut over dette vil det også trolig komme flere temaer til diskusjon under arbeidet. De opplistede punktene over er ikke ment som en bestemt avgrensing av arbeidet, men et utgangspunkt for aktuelle temaer å løfte.

3.2 Konsekvensutredning

Basert på nye tiltak og endringer som blir spilt inn underveis i planarbeidet, vil det bli utarbeidet en konsekvensutredning som vurderer virkninger for miljø og samfunn av forslagene. Dette er et krav i Plan- og bygningsloven.

For større tiltak må det påberegnes at kommunen ber om nødvendig dokumentasjon, slik at kommunen kan vurdere og beskrive virkningen av tiltakene. Det forutsettes at

forslagsstiller/grunneier bekoster fremskaffelsen av den dokumentasjon som kommunen ber om (jf. Forskrift om konsekvensutredninger).

Konsekvensutredningen skal omfatte positive, negative, direkte, indirekte, kortsiktige og langsiktige virkninger. Det er knyttet tre absolutte krav til konsekvensutredning for KPA:

- Det skal gis en beskrivelse av virkninger for miljø og samfunn av hvert av de nye utbyggingsområdene planen omfatter. Utredningene må få fram:
 - o Viktige miljø- og samfunnsverdier i de foreslåtte utbyggingsområdene.
 - o Virkningene utbyggingen kan få for disse verdiene og generelt (forurensing, klimagassutslipp, folkehelse og så videre).
 - o Hva som kan gjøres for å unngå negative virkninger.
- Konsekvensutredningen skal inneholde en vurdering av de samlede arealbruksendringene i planen. Det vil si hvordan miljø og samfunn blir påvirket av summen av de foreslåtte enkeltområdene.
- Det skal redegjøres for hvilke forhold som skal belyses og avklares nærmere i senere regulering av områdene.

Temaer som skal legges til grunn for det som kommunen skal se nærmere på ved gjennomgang av de innsendte innspillene til gjennomgang av planen fremgår av § 21 i Forskrift om konsekvensutredninger.

4. Prosess og medvirkning

4.1 Organisering av planarbeidet

Revidering av kommuneplanens arealdel er et av de største planarbeidene som gjennomføres i kommunen, og sluttresultatet berører mange av kommunens tjenesteområder. Det er derfor viktig at arbeidet organiseres slik at det gir en god både administrativ og politisk medvirkning.

Kommunestyret er planutvalg i Holtålen, og vil gjennom denne rollen være behandlings- og beslutningsorgan for de formelle prosessene tilknyttet planarbeidet (høring og vedtak av planprogram, høring og vedtak av planforslag).

For å sikre en organisering som ivaretar både administrativ og politisk medvirkning, og som kan bidra til fremdrift underveis i planarbeidet, er det nedsatt en arbeidsgruppe. Arbeidsgruppen består av følgende politikere: Dag Knudsen (AP), Jan Håvard Refsethås (SP) og Arve Hitterdal (FH). Administrative representanter er Mona Evensen Goa, Jens Erik Trøen, Olve Morken og Petter Almås. Det har tidlig i fasen vært gjennomført et politisk verksted med kommunestyret, der tema var natur i planlegging. Det vil være aktuelt å avholde flere politiske verksteder i kommunestyret under planprosessen.

Gjennom høring og offentlig ettersyn av både planprogram og planforslag gis allmenheten mulighet til å påvirke planarbeidet direkte.

4.2 Medvirkning

Medvirkning fra lokalbefolkningen, inkludert særlig berørte grupper, politikere og regionale og statlige fagmyndigheter, bidrar til høy legitimitet og bred forankring av planen. Plan- og bygningsloven sikrer medvirkning og en åpen planprosess.

Den første muligheten for medvirkning har vært gjennomført gjennom kunngjøring av oppstart av planarbeidet, samt ved høring av planprogrammet. Dette ble gjort offentlig tilgjengelig, slik at alle hadde mulighet til å gi innspill. De innkomne innspillene i forbindelse med dette er hensyntatt ved fremleggelse av planprogrammet ved endelig behandling, samt at innspillene også tas med videre i planprosessen.

Det vil bli gjennomført konsultasjoner om spørsmål og områder i arealplanen som berører samiske interesser.

Når det er utarbeidet et planforslag til kommuneplanens arealdel, skal dette legges ut til høring og offentlig ettersyn. Dette vil også være en anledning til å komme med innspill.

Kommunens Ungdomsråd og Råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne vil også gis mulighet til å medvirke i planarbeidet.

I forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel ble det gjennomført både folkemøte og en digital spørreundersøkelse. Dette medvirkningsarbeidet vil også ligge til grunn ved utarbeidelse av kommuneplanens arealdel, men det er også aktuelt å gjennomføre nye spørreundersøkelser og innbyggermøter/folkemøter.

Det er aktuelt å benytte regionalt planforum for å få innspill underveis i planarbeidet fra sektormyndigheter. Kommunen vil også ellers ha tett dialog med aktuelle sektormyndigheter underveis, for å lykkes med en så smidig planprosess som mulig.

4.3 Planprosess med milepæler

Tabellen under viser en fremdriftsplan for planprosessen. Fremdriftsplanen kan bli endret underveis, men en mener at planen gir et realistisk tidsperspektiv på prosessen.

Aktivitet	Fremdrift/tidshorisont
Utarbeidelse av forslag til planprogram.	Januar/februar 2025
Kommunestyret – utlegging av planprogram til høring.	Februar 2025
Høring av planprogram i 6 uker.	Mars/april 2025
Vedtak av planprogram i kommunestyret.	Juni 2025
Kunngjøring av mulighet for å komme med innspill.	Juni 2025
Frist for å komme med innspill.	September 2025
Behandling og utvalg av innkomne innspill.	Høst 2025
Konsultasjon med samiske interesser og avklaringer med sektormyndigheter	Høst/vinter 2025

(evt. regionalt planforum) om innkomne forslag som det synes å være aktuelt å gå videre med.	
Konsekvensutredning, utarbeide planforslag	Vinter/vår 2026
Kommunestyret – utlegging av planforslag til høring og offentlig ettersyn.	Vår 2026
Høring av planforslag i 6 uker.	Vår/sommer 2026
Behandling av innkomne høringsuttalelser, dialog med sektormyndigheter og evt. konsultasjon med samiske interesser.	Sommer/høst 2026
Kommunestyret – 2. gangs behandling av plan.	Høst 2026